

konventionen sætter nogen fast tidsgrænse for, hvornår de skal bringes til ophør. I modsætning til Genève-Konventionsforslagets bestemmelse, afskæres herved lande, der ikke på det nævnte tidspunkt havde sådanne restriktioner, fra senere at tage dem i brug. For at nå til enighed har det været nødvendigt at give de lande (bl. a. England), der deltog i Genève-Konferencen og undertegnede protokollen om foreløbig ikrafttræden af GATT-Overenskomsten, hvori Genève-forslagets bestemmelser var indføjet, adgang til at underkaste sig disse i stedet for de i Havana udformede regler. For de discriminerende valutamæssigt begrundede importrestriktioner gælder det som helhed, at organisationen har fået tillagt en væsentlig større kontrolmyndighed end den, der tilkommer den, når det drejer sig om ikke-discriminerende restriktioner. Det gælder dog især, hvor Genève-reglerne kommer til anvendelse, idet organisationen, hvor det er tilfældet, fra den 1. marts 1952 har en ret vidtgående beføjelse til at påbyde, at restriktionerne skal bringes til ophør.

Valutarestriktionerne er vel de vigtigste, men ikke de eneste former for kvantitative restriktioner, som konventionen giver adgang til. Fra et dansk synspunkt har det en særlig interesse, at det er tilladt at anvende kvantitative restriktioner på importen af landbrugsvarer som led i en indenlandsk statslig produktions- eller markedsregulering for de pågældende varer. Vilkåret herfor er dog, at foranstaltningerne ikke anvendes til at hidføre en forskydning i forholdet mellem hjemmeproduktionen og importen af varen til ugunst for den sidste. I samme forbindelse er der grund til at henlede opmærksomheden på kap. VI's bestemmelse om mellemstatlige vareoverenskomster, der tilsigter en stabilisering af pris- og produktionsforholdene for råvarer (primary products) ved aftaler mellem de vigtigste producent- og konsumentlande. Ved gennemførelsen af sådanne vareoverenskomster vil der også kunne blive tale om anvendelsen af kvantitative ind- og udførselsrestriktioner. Endelig må man hertil føje, at kapitlet om økonomisk udvikling og genopbygning indeholder bestemmelser, hvorefter organisationen kan tillade uudviklede lande eller lande med økonomiske genopbygningsproblemer at bringe protektionistiske foranstaltninger — såvel told som kvantitative restriktioner — i anvendelse, når formålet dermed er fremme af landets erhvervsmæssige udvikling eller genopbygning.

Allerede den foran givne ufuldstændige omtale af konventionens vigtigste bestemmelser vil antagelig være tilstrækkelig til at gøre det klart, at ITO-Konventionen ikke kan ventes at føre til nogen radikal ændring i verdens handelspolitik, selv om den skulle finde almindelig tilslutning, hvad man ingenlunde kan anse for givet. Skal man søge at gøre resultatet op, ligger fordelene ved skabelsen af den nye internationale handelsorganisation måske først og fremmest i, at der tilvejebringes et internationalt forum for drøftelsen af handelspolitiske problemer. Selv om organisationen ikke skulle komme i stand på grund af svigtende tilslutning, vil der dog som en mere beskedne frugt af bestræbelserne for dens dannelse stå GATT-Overenskomsten tilbage, som Danmark nu er opfordret til at tiltræde.

Hans P. Gotrik.

PRISOPGAVER.

Fristen for indsendelse af besvarelser til Nationaløkonomisk Forenings Fonds prisopgaver, jfr. tidsskriftets årgang 1947, side 68, er udskudt til den 1. september 1949.